Luke
LUONNONVARAKESKUS

Luken asiantuntijalausunto K 17/2023 vp

Kristiina Lång
Anne Tolvanen
Raisa Mäkipää
Aleksi Lehtonen
Kalle Aro

Luonnonvarakeskus

1. Maatalous

Maatalousektorin tulee sekä tukea taakanjakosektorin päästövähennysvelvoitteen täyttämistä että edelleen pyrkiä vuoden 2021 tiekartan mukaisesti vähentämään taakanjako- ja maankäyttösektoreiden yhteenlaskettuja päästöjä 29 % vuoteen 2035 mennessä

KAISUn keinot eivät riitä, joten tarvitaan lisätoimia:

a) Ruoantuotannon ulkopuolella olevat turvemaapellot tulisi vettää
b) Tarvitaan kannusteita turvemaapeltojen ilmastotoimille
c) Ruokavalion muutosta kasvisperäiseksi tulee edistää

2. Maankäyttösektori

Maankäyttösektorin nettonielu on vähentynyt siksi, että metsien kasvunopeus on heikentynyt, hakkuut ovat olleet korkealla tasolla ja ojitettujen turvemaametsien päästöt ovat kasvaneet

Siten:

a) Maankäyttösektorin toimia tulee vahvistaa
   - Yli 10 milj. tn. päästövähennysmahdollisuudet (Lehtonen ym. 2020)
   - Hiilivarastojen säilyttäminen ja päästöjen hillintä on helpompaa kuin hiilivarastojen ja -nielujen kasvattaminen
   - Usein parempi kustannustehokkuus kuin taakanjakosektorilla

b) METKAlla potentiaalia muuttaa turvemaametsien käsittelyä

c) Hillitsemällä metsäkatoa voidaan saavuttaa nopeita päästövähennyksiä

3. Muut huomiot

a) Vapaaehtoisten hiilimarkkinoiden pelisäännöt tulee selkeyttää
b) Puun jalostusasteen kasvattamiseen tulee panostaa
c) Hiilestä kiinni -hankkeiden tulosten jalkauttaminen tulee varmistaa
d) MISU:n toimien riittävyys ja rahoitus tulee varmistaa
e) Kuntien ilmastotyötä tulee tukea, koska kunnat voivat maankäyttö- ja kaavoituspäätöksillä vaikuttaa maankäyttösektorin nieluun

Lausunnossa hyödynnetty kirjallisuus

Laturi, J., Aalto, L., Horne, P., Kinnunen, P., Kujala, P., Sen, T. 2022. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman kustannusvaikutusten arviointi. PTT raportteja 273.

Lehtonen ym. 2021. Maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteet: Arvio päästövähennysmahdollisuuksista. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 7/2021. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 121 s.: http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-152-3

Lehtonen, A., Eyvindson, K., Härkönen, K., Leppä, K., Salmivaara, A., Peltoniemi, M., Salminen, O., Sarkkola, S., Launiainen, S., Ojanen, P., Räty, M. & Mäkipää, R. 2023. Potential of continuous cover forestry on drained peatlands to increase the carbon sink in Finland. Sci Rep 13, 15510. https://doi.org/10.1038/s41598-023-42315-7

Niskanen, O., Valtiala, J., Wejberg, H., Torvinen, M. & Karhula T. 2022. Kiinteistörakennetta kehittämällä kestävyyttä viljelyyn: KIVAPELTO-hankkeen loppuraportti. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 93/2022. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 32 s.

Saarinen ym. 2019. Ruokavaliomuutoksen vaikutukset ja muutosta tukevat politiikkayhdistelmät. RuokaMinimi-hankkeen loppuraportti. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2019:47

Luke
LUONNONVARAKESKUS

Kiitos!

